
RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ UNIWERSYTECKIEGO SZPITALA KLINICZNEGO W BIAŁYMSTOKU

za rok 2024

Podstawa prawna:

- art. 53 a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 295),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy i prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 832.).

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej

1. Nazwa: **Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku**
2. Adres: **15-276 Białystok, M. Skłodowskiej-Curie 24A**
3. Dane kontaktowe, numer telefonu: **085 831 80 00**
4. Numer identyfikacyjny REGON: **000288610**
5. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym: **0000002254**
6. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą: **Wpis do Rejestru ZOZ dnia 30.11.1998 roku pod numerem 99-00156**

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została opracowana na podstawie analizy wskaźnikowej, dostosowanej do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia.

Raport sporządzono zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno- finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. 2017 poz. 832).*

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2024 rok przeprowadzono na podstawie oceny punktowej przypisanej poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie z w/w rozporządzeniem.

Analiza wskaźnikowa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku wykazuje poprawę rentowności w 2024 roku, wykazały pozytywne zmiany przechodząc z ujemnych do dodatnich wartości, co świadczy o poprawie rentowności. Wskaźniki płynności poprawiają się i są bliskie optymalnej wartości, co sugeruje zdolność do spłaty zobowiązań Szpitala. Wskaźniki efektywności wykazują tendencję rosnącą, co wskazuje na konieczność poprawy efektywności zarządzania należnościami i zobowiązaniami. Wskaźniki zadłużenia utrzymują się na stałym poziomie, co wykazuje na kontrolowane zarządzanie majątkiem, aktywami i pasywami Szpitala.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2024 r. przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 47 punktów, co stanowi 94,00 % maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania i poprawę o 14 punktów w stosunku do roku 2023 oraz świadczy o stabilności ekonomiczno-finansowej jednostki.

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Opis przyjętych założeń

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku (USKwB, Szpital) prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 295). Prognoza na lata 2025-2027 została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej. Szpital pokrywa stratę w ramach własnej działalności, a także reguluje na bieżąco swoje zobowiązania. W prognozach sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe założono utrzymanie względnie stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala.

W prognozie przychodów i kosztów na lata 2025-2027 zostały uwzględnione dane dostępne na dzień opracowania raportu oraz dane oszacowane na podstawie danych retrospektywnych, prognoz rynkowych, skorygowane o zmianę uwarunkowań makroekonomicznych i mikroekonomicznych, w szczególności związanych z:

- I. Wieloletnim Planem Finansowym Państwa na lata 2024-2027,
- II. Wytycznymi dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw,
- III. ustawowymi podwyżkami zgodnie z nowelizowaną Ustawą z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Wskaźniki makroekonomiczne

Podstawą określenia wskaźników makroekonomicznych były m.in. założenia przyjęte w *Wytycznych dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw*, z uwzględnieniem korekt dotyczących planowanych wzrostów wynagrodzeń.

1. Założenia dotyczące wzrostu cen towarów i usług/ inflacji:

- rok 2025 -4,5%
- rok 2026 – 3,8%
- rok 2027- 3,0 %

2. Założenia do wzrostu wynagrodzeń

Podstawowym założeniem w ujęciu makroekonomicznym jest realizacja wzrostu kosztów pracy personelu medycznego i niemedycznego. Realizacja wymogów ustawowych min:

- 1) Ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych z późn. zm.
- 2) Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej z późn. zm.
- 3) Zapewnieniem utrzymania potencjału kadrowego oraz jego zwiększanie zgodnie z wymogami określonymi przepisami prawa oraz zapisami kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz zakładanymi kierunkami rozwoju działalności leczniczej.

Wzrost kosztów przedmiotowych wynagrodzeń uwarunkowany jest również sytuacją makroekonomiczną w tym wzrostem inflacji powodującym większą presję na podwyżki.

Wyżej wymienione czynniki mają przełożenie na wartość zawartych umów w ramach PZP, które zgodnie z obowiązującymi przepisami muszą być waloryzowane, co podnosi wynagrodzenie kontrahentów i znacząco wpływa na wzrost kosztów Szpitala.

Istotnym czynnikiem wpływającym na prognozowany poziom kosztów są pozycje uzależnione od czynników zewnętrznych oraz inflacja skutkująca wzrostem cen materiałów medycznych. Wzrastające ceny energii oraz wzrost cen surowców energetycznych w gospodarce mają szczególny wpływ na prognozowany wzrost kosztów ponoszonych przez Szpital, min. usługi żywieniowe.

Założenia do prognozy przychodów i kosztów

1. Przychody ze sprzedaży

Założenia do prognozy przychodów na lata 2025-2027 w ramach systemu świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Podstawą określenia prognozowanych przychodów są wartość zrealizowanych świadczeń w roku 2025 oraz w okresie styczeń- marzec roku 2025, z uwzględnieniem wartości zawartych umów na rok 2025.

W zakresach pozaryczałtowych założono stopniowy wzrost wykonania świadczeń na podstawie realnych możliwości jednostek działalności medycznej USKwB, ze szczególnym rozwojem świadczeń realizowanych w zakresach onkologicznych, psychiatrycznych oraz nielimitowanych. Szczególny nacisk położono na wzrost realizacji w zakresach, w rodzaju Ambulatoryjna Opieka Specjalistyczna (AOS). Założony wzrost to 10% w AOS i 5% w pozostałych zakresach w roku 2025 i odpowiednio 5%/2,5% w latach kolejnych).

Prognozę przychodów w ramach ryczału ustalono na podstawie aktualnej wartości ryczału i jego planowanego wykonania, skorygowanego w kolejnych latach o poprawę efektywności jego realizacji oraz parametry mające wpływ na jego wysokość takie jak: wskaźniki jakościowe oraz wskaźnik wzrostu wyceny świadczeń.

W zakresie pozostałych przychodów wartości planowane ustalone zostały na podstawie wykonania roku 2024 i skorygowane o prognozowane zwiększenie wykonania.

Dodatkowo przyjęto ogólne założenie, że wzrost kosztów wynagrodzeń zostanie uwzględniony w wycenach świadczeń przez Narodowy Fundusz Zdrowia (zwiększenie ceny za pkt. celem pokrycia założonego wzrostu kosztów wynagrodzeń)

W zakresie pozostałych przychodów wartości planowane ustalone zostały na podstawie wykonania roku 2024 i skorygowane o prognozowane zwiększenie wykonania.

Przyjęto założenie, że wzrost kosztów wynagrodzeń zostanie uwzględniony w wycenach świadczeń przez Narodowy Fundusz Zdrowia (zwiększenie ceny za pkt. celem pokrycia wzrostu wynagrodzeń).

Kwoty kosztów i wydatków ujęte w prognozie stanowią pozycje związane z realizacją umów z płatnikiem publicznym oraz innych źródeł przychodów. W prognozach ujęto również zaplanowane do sfinansowania wydatki w ramach projektów i programów wieloletnich, w tym związane z programami współfinansowanymi z udziałem środków zewnętrznych, a także wydatki inwestycyjne na lata 2024-2026 r. Nakłady inwestycyjne mają na celu rozwój i wdrożenie nowoczesnych technologii medycznych oraz odtworzenie infrastruktury i bazy sprzętowej Szpitala.

Koszty w zakresie działalności podstawowej ustalono na podstawie planowanych kosztów stałych związanych z utrzymaniem jednostki oraz kosztów zmiennych przypadających na jednostkowy koszt leczenia w ramach regulacji systemowych, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji makroekonomicznej. W pozostałym zakresie koszty operacyjne ustalone zostały na poziomie adekwatnym do pozostałych przychodów.

2. Koszty działalności operacyjnej:

- Amortyzacja – przygotowana w oparciu o plan amortyzacji, a także na podstawie planowanych do realizacji inwestycji w sprzęt i infrastrukturę,
 - Zużycie materiałów i energii - planuje się wzrost cen materiałów o 3,8% w 2026 r. i 3,0 % w 2027 r. a energii na poziomie 10 % w 2026 r. i 5 % w 2027 r.
 - Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne - prognozowany poziom wynagrodzeń ustalono na bazie obecnego zatrudnienia z uwzględnieniem średniorocznego wzrostu wynagrodzeń na poziomie 11,68 % w 2026 r. i 9,37 % w 2027 r. Koszty ubezpieczenia społecznego i innych świadczeń będą wynikały bezpośrednio z przyjęcia planowanych wartości kosztów pracy.
 - Usługi obce - dla ustalenia wielkości kosztów przyjęto zasadę ich wzrostu o wskaźnik inflacji w stosunku do roku poprzedniego o 3,8 % w 2026 r. i 3,0 % w 2027 r.
 - Podatki i opłaty: oszacowano na podstawie planu 2024 roku ze zwiększeniem o wskaźnik inflacji tj. o 3,8 % w 2026 r. i 3,0% w 2027 r.
 - Pozostałe koszty rodzajowe w tym ubezpieczenie OC i majątkowe, zaplanowano na podstawie planu na 2025 z uwzględnieniem wzrostu o 4,2% w 2026.
3. Aktywa Trwałe – w założeniach do prognozy działalności inwestycyjnej uwzględniono zmiany związane z planowanymi inwestycjami i adekwatnie umorzeniem (amortyzacją majątku), wynikającymi z Planu Inwestycyjnego Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku z uwzględnieniem inwestycji wieloletnich.
4. Aktywa obrotowe – założenia dotyczące zmian dotyczą w szczególności: należności krótkoterminowych – przyrost związany z dynamiką przychodów ze sprzedaży,
5. Inwestycje krótkoterminowe – prognoza zakłada dostosowanie wartości inwestycji krótkoterminowych do poziomu finansowania planowanych zadań inwestycyjnych.
6. Kapitał (fundusz) własny – założenia związane z realizacją planu finansowego Szpitala i osiągnięciem dodatniego wyniku finansowego w latach objętych prognozą w efekcie wpłyną na zniwelowanie straty z lat ubiegłych i skutkować będą na wzrost kapitału własnego.
7. Koszty poniesione na obsługę zadłużenia – na podstawie planowanego harmonogramu spłat.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej									
Grupa	Wskaźniki	Wartość wskaźnika 2024	Ocena	Wartość wskaźnika 2025	Ocena	Wartość wskaźnika 2026	Ocena	Wartość wskaźnika 2027	Ocena
1. Wskaźniki zyskowności	1) wskaźnik zyskowności netto (%)	0,71	3	-1,27	0	0,42	3	0,41	3
	2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)	0,41	3	-1,53	0	0,22	3	0,24	3
	3) wskaźnik zyskowności aktywów (%)	1,71	3	-3,12	0	1,04	3	1,10	3
1. Razem:		9		1. Razem:	0	1. Razem:	9	1. Razem:	9
2. Wskaźniki płynności	1) wskaźnik bieżącej płynności	1,31	8	1,21	8	1,24	8	1,27	8
	2) wskaźnik szybkiej płynności	1,13	13	1,03	13	1,06	13	1,09	13
	2. Razem:	21		2. Razem:	21	2. Razem:	21	2. Razem:	21
3. Wskaźniki efektywności	1) wskaźnik rotacji należności (w dniach)	51,06	2	48,11	2	47,30	2	46,01	2
	2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	28,81	7	28,11	7	27,52	7	26,66	7
	3. Razem:	9		3. Razem:	9	3. Razem:	9	3. Razem:	9
4. Wskaźniki zadłużenia	1) wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	58,39	8	55,33	8	55,08	8	57,79	8
	2) wskaźnik wypłacalności	9,22	0	20,30	0	14,67	0	11,52	0
	4. Razem:	8		4. Razem:	8	4. Razem:	8	4. Razem:	8
Łączna wartość punktów		47		38		47		47	

*wskaźniki obliczono na podstawie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy i prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (DZ. U. z 2017 r. poz. 832)

Ocena wyników sytuacji ekonomiczno-finansowej

Wartości planowanych wskaźników zyskowności wykazują ujemne wartości w 2025 roku oraz poprawę w latach 2026-2027. Na powyższe wpływa prognozowany ujemny wynik finansowy w 2025 roku uwarunkowany aktualną wartością kontraktu z NFZ. W kolejnych latach prognozowana jest poprawa, uwarunkowana zwiększeniem finansowania świadczeń zgodnie z zapotrzebowaniem, co oznacza tendencję pozytywną. Zwiększenie ilości i wartości świadczeń przez płatnika wpłynie na poprawę wyniku finansowego.

Wskaźniki płynności utrzymują się na zbliżonym poziomie we wszystkich latach prognozowanego okresu. Oznacza to stabilną kondycję Szpitala, który będzie w stanie pokryć swoje bieżące zobowiązania i utrzymać płynność finansową.

Wskaźnik rotacji należności w dniach, mierzy średni czas, w jakim Szpital otrzymuje płatności. W 2025 roku planowane jest na poziomie 51 dni, w 2026 roku 48 dni, w 2027 roku 46 dni. Stabilność wskaźnika wskazuje, że jednostka ma ustalony cykl obrotu należnościami. Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach pokazuje średni czas spłaty zobowiązań wobec dostawców. Wskaźnik ten wyniesie odpowiednio 29 dni w 2025 roku, 28 dni w 2026 roku oraz 27 dni w 2027 roku. Wartości wskaźnika rotacji zobowiązań wskazują, że jednostka utrzymuje stałe terminy płatności wobec dostawców.

Planowany poziom wskaźników zadłużenia obrazujący poziom finansowania Szpitala wykazuje tendencję rosnącą. W latach 2025-2027 wskaźnik ten wyniesie odpowiednio 55,33 %, 55,08 % oraz 57,79 %. Wzrost wskaźnika zadłużenia w roku 2027 wskazuje na rosnącą zależność od finansowania zewnętrznego, co może zwiększyć ryzyko finansowe. Wskaźnik wypłacalności ocenia zdolność do spłaty swoich zobowiązań długoterminowych. W roku 2025 wyniesie on 20,30 %, w 2026 roku 14,67 %, a w 2027 roku 11,52 %.

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, iż planowana wartość wskaźników kształtuje się na poziomie zapewniającym względnie stabilną sytuację ekonomiczno-finansową Szpitala we wskazanym okresie tj. 38 punktów w roku 2025, co stanowi 76 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania, 47 punktów w roku 2026 i 2027 – tj. 94 % maksymalnej możliwej liczby punktów.

Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

Z uwagi na znaczną dynamikę aktualnych zmian w zakresie polityki zdrowotnej i gospodarczej, przyjęta projekcja finansowa może znacznie odbiegać od stanu faktycznego.

Finansowanie świadczeń zdrowotnych

Funkcjonowanie Szpitala uwarunkowane jest poziomem finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Brak spójnych i długofalowych zasad finansowania określonych przez NFZ (w szczególności w zakresie finansowania nadwykonań) ogranicza możliwość kreowania polityki wewnętrznej dotyczącej realizacji i rozwoju poszczególnych zakresów świadczeń.

Regulacje wynagrodzeń

Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 1104) nakłada na USKwB obowiązek wprowadzenia wzrostu wynagrodzeń zasadniczych w poszczególnych grupach zawodowych.

Dodatkowo wzrost wynagrodzeń uwarunkowany jest min. „rynkiem pracownika” (wysokie oczekiwania finansowe, duża rotacja pracowników etc.), odpływem wysoko wykwalifikowanej kadry medycznej. Szpital bez pozyskania dodatkowego źródła finansowania nie jest w stanie dotrzymać tempa zmian w zakresie wzrostu poziomu wynagrodzeń na rynku pracy.

Prowadzone sprawy sądowe

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku ewentualne roszczenia z tytułu prowadzonych spraw sądowych będzie pokrywał z utworzonej na ten cel rezerwy oraz z polis ubezpieczeniowych (w zakresie ryzyk określonych w ramach działalności USKwB).

Sytuacja ekonomiczno-gospodarcza

Aktualna sytuacja ekonomiczno- finansowa uwarunkowana min. wysokim poziomem inflacji, trwającymi działaniami wojennymi na Ukrainie, problemami z dostępnością do surowców wpływa na znaczny wzrost cen materiałów i usług nabywanych przez Szpital do realizacji zadań statutowych. Prowadzone działania wewnętrzne mają na celu racjonalne i efektywne zarządzanie kosztami, celem zminimalizowania skutków wzrostu cen materiałów i usług służących bieżącej działalności szpitala.

Aktualna sytuacja ekonomiczno- finansowa uwarunkowana min. wysokim poziomem inflacji, trwającymi działaniami wojennymi na Ukrainie, problemami z dostępnością do surowców wpływa na znaczny wzrost cen materiałów i usług nabywanych przez Szpital do realizacji zadań statutowych.

Prowadzone działania wewnętrzne mają na celu racjonalne i efektywne zarządzanie kosztami, celem zminimalizowania skutków wzrostu cen materiałów i usług służących bieżącej działalności szpitala.

Z up. DYREKTORA

Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego
w Białymstoku

Beata Kropiewnicka

Zastępca Dyrektora ds. Finansowych
Główny Księgowy

/Dokument podpisany elektronicznie/